

Rocka mina rättigheter

- Projekt rapport

Här kan du läsa en kort sammanställning av projektet Rocka mina Rättigheter.

Syftet är att andra ska kunna lära sig hur vi har arbetat för att kunna arbeta på samma sätt.

Projektet

Under 2019 fick RFSU Malmö pengar från Jämställdhetsmyndigheten för att driva projektet Rocka mina rättigheter tillsammans med Grunden Malmö.

Projektets syfte var att bidra till ökad jämställdhet och motverka sexuellt våld för personer med intellektuell funktionsnedsättning.

Jämställdhet handlar om att alla, oavsett kön, ska ha samma möjligheter i samhället.

RFSU Malmö och Grunden Malmö hade en kurs för att utbilda informatörer som kunde prata om sexuell hälsa och rättigheter, jämställdhet, normer, HBTQ, samtycke och sexuellt våld.

Inom projektet utbildades sedan sju verksamheter inom LSS och särskola. Innehållet i utbildningarna hade tagits fram av projektledarna och informatörerna i projektet.

SRHR

SRHR är en förkortning av sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Målet med projektet var att förbättra SRHR för personer med intellektuell funktionsnedsättning.

SRHR betyder många saker. Här har vi skrivit om några av dom delarna som varit viktigast i projektet.

Rätt till information

Alla har rätt till information om SRHR. Det kan till exempel vara att

lära sig om hur kroppen ser ut och fungerar,
lära sig om hur man skyddar sig
mot könssjukdomar
eller var man kan vända sig
om man vill testa sig.

Om man har rätt information
är det lättare att veta vad man tycker om
och hur man kan berätta det
för den man ska ha sex med.

Rätt att inte utsättas för diskriminering

Diskriminering är när någon
behandlas sämre än andra
på grund av exempelvis
kön, sexuell läggning, funktionalitet
eller vart man kommer ifrån.

RFSU Malmö menar att ett bra sätt
att bidra till ökad jämställdhet och inkludering
är att prata om normer, könsroller och fördomar.

Det är också viktigt att man vet
vilka rättigheter man har i samhället
och vad man kan göra om man
utsätts för diskriminering.

Rätt att inte utsättas för sexuellt våld

Forskning visar att personer med funktionsnedsättning oftare än andra utsätts för sexuellt våld och våld i nära relationer.

RFSU Malmö tycker att alla har rätt att lära sig om sin kropp och vad man gillar och inte gillar när det kommer till sex. Då är det lättare att sätta gränser.

Sexuellt våld kan vara att man tvingar någon att ha sex eller tar på den på ett sätt som den inte vill. Det kan också vara att tvinga någon att titta på porr eller tvinga någon att skicka bilder på sig själv.

Peer Education

I projektet användes en metod som på engelska heter Peer Education. På svenska kallas det för kamratutbildning.

Det betyder att personer ibland lyssnar mer på och bättre förstår andra personer som är lika dom.

Om du bor på ett LSS-boende kan det till exempel vara lättare

att lära sig saker från någon annan som själv bor eller har bott på ett LSS-boende.

Därför bestämde vi att utbilda personer som själva har en funktionsnedsättning så att de kunde lära andra om sexuell hälsa och rättigheter, jämställdhet, normer, HBTQ, samtycke och sexuellt våld.

Uppdrag

När vi håller pass för personer som bor på LSS-boende eller jobbar på daglig verksamhet kallar vi det för uppdrag.

På uppdragen utgår vi från olika metoder som vi har tagit fram tillsammans med personer ur målgruppen.

Metoderna

Vi använder flera olika metoder på uppdragen.

Metoderna är gjorda för att vara enkla och tydliga att använda.

Dom flesta metoderna kan du använda själv eller tillsammans med andra.

Här har vi beskrivit
hur du använder
dom olika metoderna.

Mio - En berättelse om säkrare sex och kondomer

Läs igenom berättelsen och visa bilderna.
Du kan läsa berättelsen själv
eller läsa högt för andra personer.

Varje gång du kommer till en sida
som har ett frågetecken på sig,
ställer du frågan som står där
och låter deltagarna svara.
Upprepa det som deltagarna säger
och visa att du har förstått dom.

Om det behövs kan du lägga till information
som deltagarna inte har sagt.
Om någon deltagare inte har pratat
kan du fråga om den har någonting
som den tänker på.
Det är okej om deltagaren
inte vill säga någonting.

Här finns häftet:

https://www.rfsu.se/globalassets/lokalforeningar/malmo/mio_kondom_hafte-1.pdf

Metoden finns också som film.

Filmen hittar du här:

<https://www.youtube.com/watch?v=69IXT189O44>

Mio - En berättelse om relationer och samtycke

Läs igenom berättelsen och visa bilderna.

Du kan läsa berättelsen själv
eller läsa högt för andra personer.

Varje gång du kommer till en sida
som har ett frågetecken på sig,
ställer du frågan som står där
och låter deltagarna svara.
Upprepa det som deltagarna säger
och visa att du har förstått dom.

Om det behövs kan du lägga till information
som deltagarna inte har sagt.

Om någon deltagare inte har pratat
kan du fråga om den har någonting
som den tänker på.

Det är okej om deltagaren
inte vill säga någonting.

Här finns häftet:

https://www.rfsu.se/globalassets/lokalforeningar/malmo/mio_relationer_samtycke_hafte.pdf

Ella - Två filmer om samtycke och kommunikation

Börja med att läsa första sidan i häftet.

Sen visar du första filmen.

Fortsätt sedan läsa ur häftet.

Varje gång du kommer till en sida som har ett frågetecken på sig, ställer du frågan som står där och låter deltagarna svara. Upprepa det som deltagarna säger och visa att du har förstått dom. Det kan finnas många olika svar på varje fråga.

Kamerasymbolen visar när det är dags att visa andra filmen.

Här finns filmerna:

<https://www.youtube.com/watch?v=Z0INdqbHJEE&list=PLtObjKa3H4KxUxnj8xnmvnaG1CR8Hxnr0>

Här finns häftet med diskussionsfrågor:

https://www.rfsu.se/globalassets/pdf/rfsu_ella_hafte_storre-text-4.pdf

Ensamma

Ensamma är en film som tagits fram inom projektet Sex i rörelse. Sex i rörelsen drevs av RFSU Stockholm och Unga rörelsehindrade Stockholm.

Först visar du filmen som handlar om två personer som är på dejt i en lägenhet.

Assistenten hjälper en person att flytta närmare,

sen får assistenten gå ut.

Personerna tar på varandra
när de sitter i soffan.

Assisten kommer tillbaka
och avbryter för att ge dricka.
Personen viftar bort assistenten.

Låt först deltagarna prata om
Vad som hände i filmen
och vad dom tänkte och kände
när dom såg filmen.

Sen ställer du frågor om filmen, exempelvis:

- Hur kan man se att personerna i filmen tycker om varandra?
- Hur kan man se att dom inte ville att assistenten skulle komma in i rummet?
- Hur kan man förbereda med personal innan man har en dejt?
- Kan man prata med personal om sitt kärleksliv?

När man ställer frågorna
kan man tillföra mer information.

Det bra om man berättar för gruppen
att personal inte får lov att bestämma
vem man ska dejta eller inte dejta.

Personalen har tystnadsplikt
och får inte berätta

för andra om du dejtar någon.

Personalen kan vara tvungen att dokumentera en del av det du berättar.

Då kan andra i personalgruppen läsa det.

Om man är under 18 år får personalen ibland berätta för dina föräldrar.

Här finns filmen:

<https://www.youtube.com/watch?v=Q4LfERSevXM>

Utbildning för personal

I projektet Rocka mina rättigheter har RFSU Malmö också utbildat personal som jobbar inom LSS och särskola.

Utbildningen innehöll fakta om SRHR för personer med intellektuell funktionsnedsättning, metoder för samtal kring SRHR med målgruppen och metoder för kollegial handledning.

Syftet var att personalen själva skulle kunna fortsätta att arbeta med sexuell hälsa och rättigheter på sin arbetsplats efter utbildningen.

Lärdomar

Det har varit bra att vi utbildat både personer med intellektuell funktionsnedsättning och personalen på samma verksamhet. Då kan man fortsätta arbetet med sexuell hälsa och rättigheter tillsammans efter att utbildningen är slut.

Det har också varit väldigt viktigt att målgruppen har haft en stor roll i projektet. Personer med intellektuell funktionsnedsättning är experter på sin egen situation.

Om du vill veta mer om hur vi har arbetat eller ha stöd i att starta upp ett liknande projekt själv så hjälper vi gärna dig.

Då kan du maila till anna.lilja@rfsu.se eller becky.nelson@rfsu.se

